

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد ارزیابی فن آوری سلامت (HTA)

عنوان پایان نامه :

بررسی معیارهای به کاررفته در ارزیابی اخلاقی سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی : مرور سیستماتیک

استاد راهنما:

دکتر حمیدرضا دهقان

استاد مشاور آماری و متدولوژی:

دکتر مسعود میرزایی

نام و نام خانوادگی دانشجو:

عاطفه زارع

نیمسال تحصیلی:

دوم سال تحصیلی ۹۶-۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به:

این پایان‌نامه را ضمن تشکر و سپاس بیکران و در کمال افتخار و امتنان تقدیم می‌نمایم به:

محضر سبزترین مرد دنیا، حضرت صاحب‌الزمان مهدی (عجب)، شهدای سرزمینم ایران، که مردانه از خاک وطن دفاع نمودند تا آسایش و رفاه را به ما هدیه دهند.

تقدیم با تمام وجودم به :

پدر و مادرم و همسر نازنینم

سپاسگزاری:

استاد راهنما

فهرست مطالب

چکیده	۶
فصل اول : کلیات پایان نامه	۸
اهمیت اخلاق در HTA	۱۴
دلایل و جنبه های نوآوری پایان نامه :	۲۴
اهداف اصلی پایان نامه:	۲۵
ج - اهداف کاربردی :	۲۵
د - سؤالات و فرضیات :	۲۵
تعاریف واژه ها و اصطلاحات	۲۶
بررسی متون	۲۹
فصل دوم :روش کار	۳۲
روش اجرای پایان نامه بطور دقیق:	۳۳
طراحی پایان نامه:	۳۴
روش تجزیه و تحلیل داده ها (Data Analysis Method):	۳۷
جستجوی اولیه :	۳۸
فصل سوم: یافته ها	۳۹
فلوچارت پریزمای تعداد مقالات یافت شده :	۴۰
المان های ارزیابی اخلاقی HIS	۴۲
فصل چهارم: بحث و نتیجه گیری	۶۴
بحث :	۶۵
نتیجه گیری	۶۸
انتقال دانش:	۶۹
پیام (What) :	۶۹
مخاطب (To Whom) :	۶۹
پیام رسان (By Whom) :	۶۹
انتقال (How) :	۶۹
تاثیر (Evaluation) :	۶۹

نقاط قوت و ضعف مطالعه :..... ۷۰

پیشنهادات:..... ۷۰

منابع..... ۷۱

Abstract (article)..... ۷۷

پیوست..... ۷۸

فرم انتقال دانش..... ۷۹

واژگان اختصاری..... ۷۹

چکیده

مقدمه: به کارگیری فناوری اطلاعات به عنوان عامل موثر در بهبود کیفیت مراقبت بیمار معرفی می گردد و از آنجایی که بیمارستان سازمانی پیچیده با نیازهای اطلاعاتی گسترده می باشد و در آن مدیریت موثر اطلاعات به منظور اثربخشی و کارایی بیشتر خدمات امری حیاتی است. به کارگیری فناوری اطلاعات در بیمارستان به منظور بهبود کیفیت مراقبت و کاهش هزینه ها امری الزامی است که توسط HIS (سیستم اطلاعات بیمارستان) صورت می گیرد. ارزیابی سیستماتیک فناوری از بعد اخلاقی یکی از شکاف های موجود در ارزیابی یک تکنولوژی می باشد.

هدف: این مطالعه با استفاده از یک مرور نظام مند به تدوین یک چک لیست مدون جهت ارزیابی ابعاد اخلاقی (HIS) پرداخته شده است.

روش ها: یک بررسی هدفمند درباره رعایت یا طرح موضوعات ملاحظات اخلاقی در میان گزارشات و مستندات ارزیابی فن آوری سلامت انجام شد. موضوعات اخلاقی مرتبط با سیستم اطلاعات بیمارستان در مقالات نیز مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور متن کامل گزارشات ارزیابی فن آوری سلامت (HTA) مورد جستجو قرار گرفت. همچنین جهت بررسی مقالات از پایگاه های معتبر

CRD.MEDLINE/Pubmed, , Cochrane Library, , که شامل بخشهای (DARE, NHSEED, HTA) می باشد و پایگاه های داده ایرانی موجود مانند **Iranmedex** , **Medlib SID** و **IranDoc** همچنین وب سایت های مربوط به مطالعات خاکستری مانند **SIGLE** , **ideas.recip** , **proquest** , **ideas.recip** صورت میگیرد جست و جو در پایگاه ها با استفاده از سوال ساختار مند پژوهش صورت گرفت.

یافته ها: ۵۹ گزارش HTA بر اساس دسترسی به متن کامل وارد مطالعه شد و از نظر محتوای ملاحظات اخلاقی مورد تحلیل قرار گرفت. در ۲۳/۷۳٪ حداقل یکی از معیارهای اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته است و در مجموع ۱۰۳۱ مقاله یافت شد که بعد از بررسی در رابطه با مرتبط بودن با موضوع و دسترسی به محتوای کامل آن ۱۸ مقاله مورد استفاده واقع شد.

نتیجه گیری: در مطالعه ما تمرکز اساسی بر ارزیابی یک چک لیست استاندارد در زمینه ارزیابی اخلاقی HIS است و با استفاده از پایگاه های داده معتبر و متون و کتب مرتبط این چک لیست تدوین گردیده است و تلاش گردیده تا

با تدوین آن با استفاده از مطالعات موجود بدون توجه به ساختار و فرآیندهای اجرایی ، جنبه‌های اخلاقی مهم در HIS جهت ارائه راهکارهای اجرایی به منظور حفظ حقوق بیماران به سایر پژوهشگران حوزه HTA پیشنهاد کرد.

واژگان کلیدی: سیستم اطلاعات بیمارستان ، ملاحظات اخلاقی، ارزیابی